

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу **Калиндрузя Богдана Миколайовича на тему «Підготовка кваліфікованих робітників за професією поліцейський засобами інформаційно-комунікаційних технологій»**, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

Актуальність теми дослідження незаперечна, оскільки в сучасних умовах розвитку суспільства та цифровізації освіти проблема якісної професійної підготовки працівників правоохоронних органів набуває особливої значущості. Дисертаційна робота Б. М. Калиндрузя присвячена актуальній проблемі – впровадженню інформаційно-комунікаційного забезпечення (ІКЗ) у процес первинної професійної підготовки поліцейських у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Необхідність швидкого прийняття рішень у стресових ситуаціях та формування стійких практичних навичок вимагає переходу від традиційних методів до використання інноваційних технологій, таких як мультимедійні тренажери, симулятори та елементи штучного інтелекту. Відтак, тема дисертації є своєчасною та науково обґрунтованою.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій. Наукові положення та висновки дисертації характеризуються високим ступенем достовірності, що забезпечується:

Наукова новизна та практичне значення одержаних результатів. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що автором уперше проведено комплексне дослідження методологічних аспектів інтеграції ІКТ безпосередньо в систему первинної професійної підготовки поліцейських. Здобувачем суттєво уточнено та конкретизовано поняття «інформаційно-комунікаційне забезпечення професійної підготовки». Вагомим здобутком є розробка та теоретичне обґрунтування системи впровадження ІКТ, яка включає мотиваційно-цільовий, змістовий, процесуальний та результативно-коригувальний компоненти. Крім того, подальшого розвитку набули уявлення про функції викладача як цифрового тьютора та фасилітатора у цифровому освітньому середовищі.

Практичне значення отриманих результатів підтверджується створенням інформаційно-технологічного освітнього середовища, зокрема освітнього порталу з інтерактивним контентом та впровадженням мультимедійних тренажерів. Результати дослідження можуть бути безпосередньо використані в освітньо-методичній роботі закладів системи Національної поліції України.

Структура та зміст дисертації, її завершеність. Дисертація має класичну структуру, що складається із анотацій українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дисертація є логічно завершеною та структурованою науковою працею.

У *першому розділі* здійснено ґрунтовний ретроспективний аналіз розвитку технічних засобів навчання та досліджено психологічні аспекти впливу цифрового середовища на когнітивні процеси майбутніх поліцейських. Цікавим і новаторським є аналіз потенціалу великих мовних моделей та штучного інтелекту для генерації варіативних сценаріїв професійної комунікації.

У *другому розділі* представлена практична архітектура моделі впровадження ІКЗ. Автором детально описано розгортання освітнього порталу (на базі LMS Moodle), використання інтерактивного контенту та мультимедійних тренажерів для відпрацювання навичок стрільби й тактичної поведінки.

У *третьому розділі* наведено методика та результати педагогічного експерименту. За допомогою методів математичної статистики (t-критерій, F-тест) здобувач довів ефективність розробленої системи на рівні засвоєння фахових дисциплін та розвитку стрілецьких навичок.

Дискусійні положення та зауваження

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу в цілому, варто вказати на окремі питання, що мають дискусійний характер або потребують додаткового роз'яснення:

1. Зважаючи на високу вартість розгортання повноцінних VR-платформ та електронних тирів у закладах П(ПТ)О, певного посилення роботі надав би короткий економічний або ресурсно-організаційний аналіз щодо можливостей масштабування цієї моделі на всі заклади відповідного профілю в Україні.

2. У дослідженні ґрунтовно та переконливо розкрито потенціал інформаційно-комунікаційних технологій та мультимедійних тренажерів для відпрацювання алгоритмів дій, вогневої та тактичної підготовки (hard skills), проте поза увагою залишилося питання використання ІКТ для формування комунікативних навичок, емпатії, стресостійкості та вміння деескалації конфліктів, які є критично важливими в повсякденній діяльності поліцейського.

3. Потребує ширшого обговорення питання дидактично доцільного балансу між використанням віртуальних симуляцій та традиційними практичними заняттями (на полігонах, у спортивних залах тощо). Існує певний ризик того, що надмірна віртуалізація підготовки може не повною мірою забезпечити формування необхідної фізичної моторики та психологічної готовності до дії в умовах реального, а не симульованого стресу.

4. Автор слушно наголошує на перевагах цифрового середовища для самостійної роботи. Водночас бажано було б поглибити опис адаптивності розробленої системи: як саме освітній портал та ІКЗ враховують індивідуальні темпи засвоєння матеріалу здобувачами, особливо тими, хто має різний базовий рівень цифрової компетентності на початку навчання.

Зазначені зауваження не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи, мають переважно рекомендаційний характер і стосуються напрямів подальших наукових розвідок.

Загальний висновок

Всебічний аналіз поданої роботи дає змогу стверджувати, що дисертація Калиндрузя Богдана Миколайовича «Підготовка кваліфікованих робітників за професією поліцейський засобами інформаційно-комунікаційних технологій», є кваліфікаційною науковою працею, логічно завершеною, самостійно виконаною і заслуговує на позитивну оцінку. Представлена робота відповідає вимогам «Порядку присудження доктора філософії та скасування рішення разової вченої ради закладу вищої освіти, наукової освіти про присудження доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженим

наказом МОН України №40 від 12.01.2017 р., а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань Освіта /Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.,

Рецензент –
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри інформаційних
технологій і програмування
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Леся МАКАРЕНКО
Завідувачка канцелярії Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова
Підпис _____
03 20.26.р.

